

Pinksteren 2021 - Leven van de wind

Lezing: Handelingen 2 : 1 – 24

Een Nederlands spreekwoord zegt “van de wind kun je niet leven”. De wind staat in dat spreekwoord letterlijk voor ‘niets’: niets is voor niets. Als er niet gewerkt wordt, dan heb je ook geen eten. Als je er niet zelfs iets voor doet, dan komt er niets van terecht.

Zojuist klonk het lied : Wij leven van de wind.

Misschien klinkt in uw oren ‘van de wind leven’ klinkt wel avontuurlijk. Niet weten wat er op je pad gaat komen.

Niet te ver vooruit denken maar het leven nemen zoals het komt, elke dag weer. De wind kan onstuimig zijn. We hebben in deze dagen ook weer gemerkt.

Leven van de wind? Is dat waar wij ten diepste toe zijn geroepen als christenen? Als mensen van de weg achter Jezus aan?

Jezus was dan in Galilea, dan in Jeruzalem. En dan weer in het buitenland, of zelfs in de woestijn. Dan kwam Hij bij een tollenaar thuis of sprak Hij met een farizeeër. Of met een verlamde, een blinde of iemand met een huidziekte. Met een Samaritaanse vrouw bij een put. Overal waar Hij kwam zei Hij precies dat waar de mensen niet op rekenden. Hij schopte heilige huisjes omver, niet om het schoppen maar vanwege de liefde van God voor alle mensen.

Zijn leerlingen leefden van de wind, nadat Jezus naar de hemel was gegaan en hen achter had gelaten met een opdracht: wees mijn getuigen, overal. En ze gingen ook daadwerkelijk overal heen.

Van Jeruzalem naar Egypte, Turkije, Griekenland, Rome. Gedreven door de heilige Geest vertelden ze het vreugdevolle nieuws over Jezus' opstanding aan hun eigen volk, de Joden, maar ook over grenzen heen, aan iedereen die het maar wilde horen. Mensen van alle rangen en standen. Mannen en vrouwen, armen en rijken, slaven en vrije mensen. Ze zetten zich met alles wat ze hadden daarvoor in. Maar tegelijk beseften ze heel goed: wij leven van de wind, die uit de hemel komt. De Geest van God.

Want leven van de wind is niet leven van niets. Leven van de wind is beseffen dat het in geloof ten diepste erom gaat dat we afgestemd zijn op wat de Geest van God doet, in ons en om ons heen. Het is luisteren en kijken naar wat God doet. Ons in beweging laten zetten.

Ons met blijdschap en vrede, moed en troost laten vullen. Het is onder de indruk raken van Jezus' diepe liefde voor ons en voor alle mensen op onze weg.

Leven van de wind - is als tegen God zeggen: hier ben ik. Hier zijn wij. Als Uw gemeente. Kom, met Uw heilige Geest. En dat is ten diepte het Pinksterfeest vieren. Bij ons toch altijd bij ons een wat minimaal feest: geen kerstkransjes, geen Paaseitjes. Wel Pinksterbloemen...

In de vroege middeleeuwen was Pinksteren een groot feest. Er ging een week van rust en voorbereiding aan vooraf, de Heilige Geestweek genoemd. Met Pinksteren zelf waren er dan allerlei rituelen. Zo werden er duiven losgelaten in de kerk en er werden blaadjes van de pioenroos (die in het Duits Pinksterroos heet) over de aanwezigen gestrooid. Een verbeelding van de Geest die uitgestrooid wordt en neerdaalt op mensen.

Zo werd verbeeld: de Geest die neerdaalt, nabij en overrompend, dáár vertelt het Pinksterverhaal uit Handelingen over. Het is een overweldigend gebeuren. Niet alleen voor de leerlingen van Jezus, maar ook voor de omstanders in Jeruzalem.

Het is druk in Jeruzalem. Het Wekenfeest, het feest van de eerste oogst, wordt gevierd en overal vandaan zijn Joden naar Jeruzalem gekomen om daar het feest te vieren. Op straat kan je over de hoofden lopen en de verschillende talen zoemen door elkaar. Geen van deze bezoekers van Jeruzalem verwacht in de eigen moedertaal aangesproken te worden. Net zo min als wij op een reis in het buitenland verwachten in het Nederlands aangesproken te worden.

Dan weet dat kleine groepje leerling de stad op stelten te zetten. Niet omdat ze dat zo gepland hebben.

Er is een Geestkracht over hen gekomen die hen voorbij hun angst en schroom helpt. Ze gaan leven van de wind.

Tot nu toe hadden ze zich wat verstopt en onzichtbaar gehouden. Hun leider was gedood en weer opgestaan, de vijandige krachten waren nog steeds voelbaar.

Nu is er zoiets bijzonders aan hen gebeurd, dat ze alle angst van zich afzetten. Niets kan hen ervan weerhouden om bezielde over de 'grote dingen van God' te vertellen. Dat doen ze op zo'n manier dat iedereen met het hart, in de moedertaal verstaat wat ze te zeggen hebben.

Niet alleen de leerlingen van Jezus worden geraakt door de komst van de Geest. De vele bezoekers in de stad worden erbij betrokken. De nabijheid van Gods Geest raakt ook, of juist, hen. Ze zijn verwonderd en verbijsterd over alles wat ze meemaken. Tegelijk begrijpen ze niet wat er allemaal gebeurt. 'Wat heeft dit te betekenen?' zeggen ze tegen elkaar.

Dan komt Petrus naar voren en geeft woorden aan al het bijzondere dat ze zojuist ervaren hebben. Dit is al lang geleden voorspeld. Om dat uit te leggen gebruikt hij woorden van de profeet Joël en later ook uit de Psalmen van David. Het verhaal van Petrus gaat over Jezus. Hij vertelt over de verschrikkelijke gebeurtenissen die nog vers in het geheugen van de stad liggen. Over Jezus' lijden en dood wordt gesproken.

En verder in zijn toespraak komt Petrus tot de conclusie: 'Jezus is opgestaan en wij allemaal vertellen daarover. Jezus is nu bij zijn Vader. Hij heeft de Geest van zijn Vader ontvangen en die heeft Hij nu over ons uitgegoten. Dát is wat jullie zien en horen.'

Het is een overweldigend gebeuren, dat niet alleen de directe ontvangers raakt, maar ook de omstanders.

Voor iedereen werd het zo een feest van hoop.

Twijfel wordt hoop: de Geest komt na een periode waarin de leerlingen hebben afgewacht en zich na de hemelvaart van Jezus alleen zullen hebben gevoeld. Nu is de Geest gekomen en het zet hen opnieuw in vuur en vlam. De hoop is terug.

Waar Gods Geest komt verdwijnt twijfel, ontstaat nieuw uitzicht. Dat is ook voor nu een hoopvolle boodschap: waar na ruim een jaar de verzuchtingen over corona toenemen en we verlangen naar uitzicht en hoop om door te gaan.

En de Geest van God zet mensen in beweging. Mensen die het Evangelie van hoop wereldwijd delen. De hoop die we hebben gekregen is er niet om voor onszelf te houden. We kunnen de hoop voorleven door niet bij de pakken neer te zitten. Door de hoop te delen.

Pinksteren - feest van hoop - De komst van de Geest raakt de leerlingen tot in de vezels van hun bestaan. En dat kan ook ons overkomen. Dat we hoop krijgen, steeds opnieuw.

Daarover kunnen we ons verwonderen- vol blijdschap. De Geest is gekomen en daarom vieren we dit feest van De hoop. Ook wij. Want de Geest is niet voorbehouden aan een uitverkoren enkeling.

Het waren allemaal doodgewone mensen, die met de Geest in staat bleken om zoveel mensen te bereiken met de boodschap van God.

Ik geloof dat die Geest nog steeds zo werkt. Zij is er voor iedereen. Hen wil God gebruiken om zijn boodschap van liefde, zorg en nabijheid te delen. De Geest is er dus ook voor ons. Om ons hoop te geven. Dat wij hier in de kerk en u thuis de inspirerende en hoopvolle kracht van de Geest zullen ervaren.

De Geest van God: zij waait als wind op vleugels van de vrede, als adem die ons leven doet.

Loosdrecht, Gereformeerde Kerk
ds. Hillegonda Ploeger